

अनुदात्तौ मंत्रे प्राकृतोऽनुदात्तः शतपथब्राह्मणे च वैकृतोऽनुदात्तः उदात्तमनुदात्तमनंत्यमिति भाषिकसूत्रे प्राकृतोऽनुदात्तस्य ब्राह्मणेऽनुदात्तत्वविधानात् तेनाभ्यांचतद्वा न्यत्र ब्राह्मणभागात्मको विदो लक्ष्यते बाहुभ्यामि
ति हस्तस्वरेण तयोरनुदात्तयोः प्रदर्शनीयत्वं सूचितं एतच्च वेदांतराणामप्युपलक्षणं विश्वे समनस्केन्द्रियदेवताः भूतानि पंच एतान् विशतिं संख्याकान् ॥ ८ ॥ बृहद्रथस्य वासिष्ठस्य प्रणिधिं शत इति शेषः अंगिरसश्च
वनस्य वर्चस्य सुवचकस्य ॥ ९ ॥ असुरसृष्टिमाह देवानिति उत्तरानपाश्चात्यान् ॥ १० ॥ भीमबलमबलं चेतिसमाहारः तपःतपःसंज्ञः पांचजन्यः ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ यज्ञयाजिनः इष्टमित्युत्तरश्लो
कादपकुर्यते ॥ १४ ॥ १५ ॥ तदादानं तेषां आदेयो भागः बहिर्वेद्यां उत्करे देशे तुषैर्वेफलीकरणैर्देवाहविर्येज्ञेभ्योरक्षांसि निरभजन् आत्मा महायज्ञादिति श्रुतेः अस्मालोहितेन तत्तस्माद्धेतोः यन्त्रचाग्निः अंतर्वे

बाहुभ्यामनुदात्तौ च विश्वे भूतानि चैव ह ॥ एतान् सृष्ट्वा ततः पंचपितॄणामस्तजत्सुतान् ॥ ८ ॥ बृहद्रथस्य प्रणिधिः काश्यपस्य महत्तरः ॥ भानुरंगिरसो धीरः पुत्रो वर्च
स्यसौ भरः ॥ ९ ॥ प्राणस्य चानुदात्तस्तु व्याख्याताः पंचविंशतिः ॥ देवान्यज्ञमुषश्चान्यान् सृजन् पंचदशोत्तरान् ॥ १० ॥ सुभीममतिभीमं च भीमं भीमबलाबलं ॥ ए
तान्यज्ञमुषः पंच देवानां सृजत्तपः ॥ ११ ॥ सुमित्रं मित्रवंतं च मित्रज्ञं मित्रवर्धनं ॥ मित्रधर्माणमित्येतान् देवानभ्यस्तजत्तपः ॥ १२ ॥ सुरप्रवीरं वीरं च सुरेशं च
सुवर्चसं ॥ सुराणामपि हंता रं पंचैतान् सृजत्तपः ॥ १३ ॥ त्रिविधं संस्थितात्थ्ये तेषां पंचपृथक् पृथक् ॥ मुष्णं त्यत्र स्थितात्थ्ये तेषां त्र्यगर्तो यज्ञयाजिनः ॥ १४ ॥ तेषा
मिष्टं हंरंत्येते निघ्नं तिच महद्भविः ॥ स्पर्धया हव्यवाहानां निघ्नं त्येते हरंति च ॥ १५ ॥ बहिर्वेद्यां तदादानं कुशलैः संप्रवर्तितं ॥ तदेतेनोपसर्पंति यत्र चाग्निः स्थितो भ
वेत् ॥ १६ ॥ चिताग्नेरुद्ब्रह्माज्यं पक्षाभ्यां तत्प्रवर्तितं ॥ मंत्रैः प्रशमितात्थ्येतेनेष्टं मुष्णं तियज्ञियं ॥ १७ ॥ बृहद्रथतपस्यैव पुत्रो भूमिमुपाश्रितः ॥ अग्निहोत्रे हूय
माने पृथिव्यां सद्भिरिज्यते ॥ १८ ॥ रथं तपस्यैव पुत्रो भूमिः परिपठ्यते ॥ मित्रविदायैव तस्मै हविस्वर्यवो विदुः ॥ १९ ॥ मुमुक्षुः परमप्रीतः सह पुत्रैर्महायशाः ॥
॥ २० ॥ इति श्रीमहाभारते आरण्यके पर्वणि मार्कण्डेयसमाख्या पर्वणि आंगिरसोपाख्याने विशत्यधिकद्विंशततमोऽध्यायः ॥ २२० ॥ ॥ २१ ॥ ॥ २२ ॥

मार्कण्डेय उवाच गुरुभिर्नियमैर्जातो भरतो नाम पावकः ॥ अग्निः पुष्टिमतिर्नामतुष्टः पुष्टिं प्रयच्छति ॥ भरत्येष प्रजाः सर्वास्ततो भरत उच्यते ॥ १ ॥

यां ॥ १६ ॥ पक्षाभ्यामिव च काभ्यां उपलक्षिते तत्र च येन प्रवर्तितेति हविर्धनेति शकटे प्रवर्तितेति चिताग्नेश्च येन कर्तुः यजमानस्य आज्यं तदुपलक्षितं हविः एते उद्ब्रह्म उद्ब्रह्मति उपर्यवहंतीत्यर्थः मंत्रैश्चोद्भिः प्रश
मिताः संतः इष्टं हविः नमुष्णंति ॥ १७ ॥ एवमसुराणां नामानि आगधेयं निदृत्युपायं चोक्ता पुनः पांचजन्यवंशमनुसंधत्ते बृहद्रथ इति तस्यैव पृथिव्यभिमानि देवतात्वमुक्तं ॥ १८ ॥
मित्रविदः महाविराट् बृहस्पत्यपेक्षया श्रेष्ठः तस्मै तद्भावप्राप्तये मित्रविदामहवैराजीत्याश्वलायनवचनादिदमूहनीयं ॥ १९ ॥ इत्यारण्यके पर्वणि नैलकंठीये भारतभावदीपे विशत्यधिकद्विंशततमोऽध्यायः
॥ २२० ॥ ॥ २१ ॥ ॥ २२ ॥ सिंहावलोकनन्यायेन शंयोः पौत्रं ऊर्जं पुत्रं भरतं तौ तिसार्धेन गुरुभिरिति पुष्टिमतिरित्येकं नाम ॥ १ ॥